

Hat och hot mot ideellt engagemang

Rapport om nuläge, konsekvenser och vägar framåt

/Volontärbyrån/

© **Volontärbyrån 2021**

Textbearbetning och form: Ola Höiden

Foto: Adobe Stock (framsida: 331883146. Sida 10: 259714959)

ISBN 978-91-8020-819-2

Tryck: Publit

Publikationen har tagits fram med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) men innehållet reflekterar enbart åsikterna hos författarna. MUCF kan inte hållas ansvarig för informationen i publikationen eller hur den kan komma att användas.

Innehåll

Inledning och sammanfattning	5
Ett hot mot engagemanget	6
EN AV TIO UTSÄTTTS FÖR HAT OCH HOT	6
MEST HAT OCH HOT KOPPLAT TILL SOCIALA FRÅGOR	6
IDEOLOGI OCH SAKFRÅGOR TRIGGAR MEST	7
BÅDE FYSISKA OCH DIGITALA HOT	9
KONSEKVENSN: TYSTNAD, MOTSTÅND ELLER ANPASSNING	10
RUTINER FÖR ATT BEMÖTA OCH HANTERA HAT OCH HOT	12
Några tips till din organisation	14
FÖREBYGGANDE ARBETE	14
NÄR HATET OCH HOTEN KOMMER	14
Resurser och källor	16

Tråkigt att det sker, men inte förvånad, och om något så bevisar det ju bara mer att vårt arbete behövs.

Inledning och sammanfattning

Hatet och hoten tycks bli allt mer frekventa mot ideellt engagerade inom civilsamhället, såväl på nätet som i det fysiska livet. Upprepat hot och hat mot organisationer och dess medlemmar riskerar att leda till att färre personer engagerar sig ideellt.

När civilsamhället avstår från att föra fram sina åsikter av rädsla för hot och hat så skadar det demokratin. På sikt leder det till mindre öppenhet, debatt och tolerans för andras åsikter.

Demokratibrotten oroar

I denna rapport framgår att en av tio ideellt engagerade har varit utsatta för någon form av hat eller hot. Det är framförallt demokratibrotten som oroar och sprider sig, inte de situationsbundna hot som drabbar människor på grund av att en individ befinner sig på en viss plats eller har en viss roll. Demokratibrott handlar om den typ av

hat och hot som drabbar människor för att de engagerar sig för mänskliga rättigheter eller för att de tillhör en grupp som vissa vill exkludera i samhället.

Normalisering och systematisering

Det är också tydligt att hat och hot inte drabbar engagerade slumpmässigt, utan ofta i hög grad utifrån en viss ideologi eller politisk agenda, på ett systematiskt och organiserat sätt.

Diskriminering och rasism

Organisationer som riktar sig till hbtqi-personer, personer med utländsk bakgrund och till kvinnor utsätts i högre utsträckning än organisationer med andra målgrupper. Följden blir att vissa organisationer avstår från att driva vissa verksamheter och frågor, av rädsla för hot och hat.

Syftet med denna rapport är att öka kunskapen om omfattningen och konsekvenserna av hat och hot mot ideellt engagerade samt ge stöd i förebyggande och stödjande arbete, både gentemot enskilda individer och organisationer som utsätts.

Rapportunderlag och källor

Denna rapport bygger primärt på kvantitativa och kvalitativa data från två större undersökningar som genomfördes under våren 2021:

- Undersökning gentemot 1888 ideellt engagerade som har sökt volontäruppdrag genom Volontärbyrån.
- Undersökning gentemot 391 ideellt engagerade, specifikt kring hot och hat.
- Undersökning gentemot 333 volontärsamordnare inom ideella organisationer.

Som ytterligare kunskapskälla används svarsunderlag från Forums kartläggning "Civilsamhälle för öppenhet och inkludering" kring 251 individers erfarenheter av hat, hot och diskriminering samt djupintervjuer med två representanter från RFSL.

Flertalet rapporter om ökat hat och hot

Att hat och hot ökar inom det ideella engagemanget råder det inga tvivel om. Flera aktörer och ideella organisationer inom civilsamhället har under de senaste åren släppt rapporter som visar på dystra siffror, såsom Sveriges ungdomsorganisations rapport "Vi sluter oss inåt, en kartläggning av hat och hot mot Sveriges ungdomsrörelse" (2020), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors rapport "Hot och hat bland ideella föreningar" (2021) och Civil Rights Defenders rapport "När samhället tystnar" (2019).

Stöd och resurser

Denna rapport avslutas med tips, råd och referenser till en rad externa källor och resurser, för stöd i hur hat och hot kan förebyggas och hanteras av såväl enskilda individer som ideella organisationer inom det svenska civilsamhället. Här refereras bland annat till Brottsoffermyndigheten, Polismyndigheten och Näthatshjälpen.

Ett hot mot engagemanget

HAT OCH HOT ETT DEMOKRATIPROBLEM

Volontärbyråns undersökning av hat och hot bland ideella visar att en av tio har utsatts för någon form av hat eller hot. Andra undersökningar visar ännu högre siffror, vilket till exempel framgår i en rapport från LSU där hela 46 procent av de förtroendevalda vittnar om hat och hot.

Vår undersökning visar att flera ideella har tappat lust och energi för sitt ideella engagemang och överväger att sluta. De känner otrygghet eller rädsla.

Ideella tystas

Ingen tycks vara helt fredad från risken att utsättas för hat och hot, oavsett typ av ideellt engagemang. Men vanligast är ändå att utsattheten

drabbar de individer som är synliga utåt i någon form. Här finns alltså ett reellt hot mot demokratin och den fria organiseringen, där ideella tystas för att de driver sina frågor och sin verksamhet i offentligheten.

Hat och hot slår brett

Av de som uppger att de har utsatts för hat och hot finns det en stor överrepresentation inom till exempel förtroende- och styrelseuppdrag, kommunikation och information, opinionsbildning och påverkansarbete. Men hat och hot förekommer även inom till exempel olika former av insamlingsarbete, praktiska arbetsuppgifter, administration, konst och kultur.

MEST HAT OCH HOT KOPPLAT TILL SOCIALA FRÅGOR

Hat och hot förekommer inom de flesta frågor kopplade till ideellt engagemang, men är tydligt överrepresentat inom engagemang för mänskliga rättigheter, social eller ekonomisk utsatthet, hälsa, kvinnors rättigheter samt upplysning och folkbildning. Något mindre vanligt är det med hat och hot riktat gentemot ideellas engagemang för äldre, män, miljö och natur, idrott och hobby.

Situationsbundet hat och hot

Det finns anledning att skilja på hat och hot i olika situationer och i olika uttryck. I vissa fall rör det sig om direkta demokratibrott, i andra fall om möten med människor som uttrycker hat och hot för att de mår dåligt.

Ett exempel på situationsbundet hat och hot är den utsatthet som kan kopplas till natthärbärgen

och i chatt- och telefonjourer. Här möter ideellt engagerade ofta människor som mår dåligt av olika anledningar och som ibland betar sig illa mot ideella.

Demokratibrott och rasism

Demokratibrott utgör en typ av hat och hot som drabbar människor för att de engagerar sig för till exempel demokratifrågor, mänskliga rättigheter och minoritetsgrupper. I dessa frågor är dessutom just minoritetsgrupperna extra utsatta i sitt engagemang, vilket framgår av Forums kartläggning "Civilsamhälle för öppenhet och inkludering" (2021). Här framgår att romer är de som drabbas mest av hat och hot, men även samer, svarta och muslimer är kraftigt överrepresenterade bland de utsatta.

IDEOLOGI OCH SAKFRÅGOR TRIGGAR MEST HAT OCH HOT

Den vanligaste orsaken till hat och hot rör ideologi och sakfrågor (60%), följt av engegamang kring etnicitet (25%), kön (19%), funktionsnedsättning (19%) och religion (19%). Många av kommentarerna under "Annat" är kopplade till dessa kategorier och innefattar bland annat rasistiska kommentarer, hat mot EU-migranter och tiggare samt hotfulla situationer vid natthärbärgen och i chattforum.

Hårdnande klimat och lägre tolerans

Fritextsvaren vittnar om ett hårdnande klimat för de som är engagerade i och driver sakfrågor av olika slag, till exempel kring hbtqi-frågor, ensamkommande flyktingbarn, människor i social utsatthet och mänskliga rättigheter i allmänhet. Dessa frågor tenderar att väcka negativa reaktioner med ett lägre tak än tidigare och där ideellt engagerade allt oftare bemöts med en storm av hat och hot.

Systematiserat och normaliserat

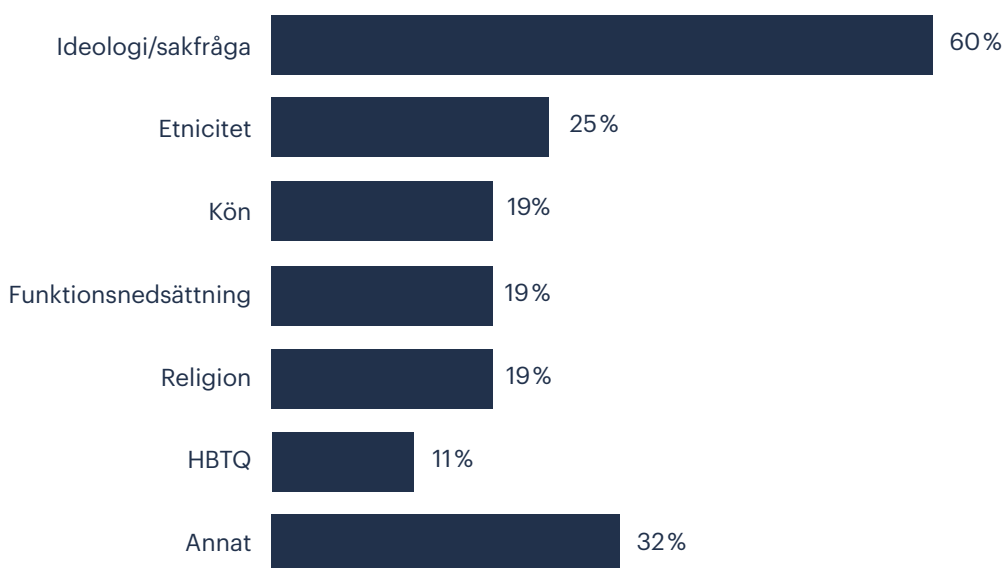
I djupintervjuer med RFSL framgår att hatet och hoten mot just hbtqi-rörelsen och andra organisa-

tioner som engagerar sig för mänskliga rättigheter numera upplevs som allt mer organiserat och kraftfullt i sitt uttryck.

Samma slutsats dras i Civil Rights Defenders rapport "När samhället tystnar" (2019). Här framgår att hatet och hoten inte drabbar engagerade slumpmässigt, snarare utifrån en viss ideologi eller politisk agenda, ofta just på ett systematiskt och organiserat sätt.

Diskriminering och rasism

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors rapport "Hot och hat bland ideella föreningar" (MUCF, 2021) visar att organisationer som riktar sig till hbtqi-personer, personer med utländsk bakgrund och till kvinnor utsätts i högre utsträckning än organisationer med andra målgrupper. Det har i sin tur lett till att ungefär en av fyra organisationer har avstått från att driva viss verksamhet eller uttrycka en åsikt av rädsla för hot och hat.

**Av vilken anledning utsattes du/andra i organisationen för hat och/eller hot?
Flera svar möjliga. (Bas: 63)**

Mycket hat, hot och trakasserier från rasister.

Nazisternas hot tvingar oss bort från Almedalen och vi kan inte längre träffas där. Med det betyder det att den organiserade brottsligheten vunnit och det skär verkligen i hjärtat!

Någon kan kommentera att "alla invandare gör si och så". Nu är inte jag invandrare men eftersom jag har afrikanskt ursprung räknas jag som det i mångas ögon.

Generellt jättesvårt att prata om detta med vita män, tyvärr, för de kommer ofta med bortförklaringar och försöker förminska ens upplevelser/erfarenheter.

BÅDE FYSISKA OCH DIGITALA HOT

Hat och hot kan förekomma på många olika platser och genom många olika kanaler, såväl fysiskt som digitalt. Ibland på samma gång. (Se grafen nedan).

61 procent av de utsatta uppger att de har upplevt hat och hot på en fysisk plats genom någons hotfulla beteende i en hotfull situation. Det kan röra sig om otrevliga kommentarer eller ett kroppsspråk som upplevs aggressivt. Men det förekommer även att ideella har blivit jagade, bortmötade eller råkat ut för fysisk misshandel.

Lätt att hota till tystnad på internet

44 procent anger att hatet och hoten sker genom sociala medier, 32 procent per telefon eller sms och 17 procent genom brev. I alla dessa kanaler är det enkelt att skapa otrygghet eller skrämman till tystnad, även utifrån en anonymitet.

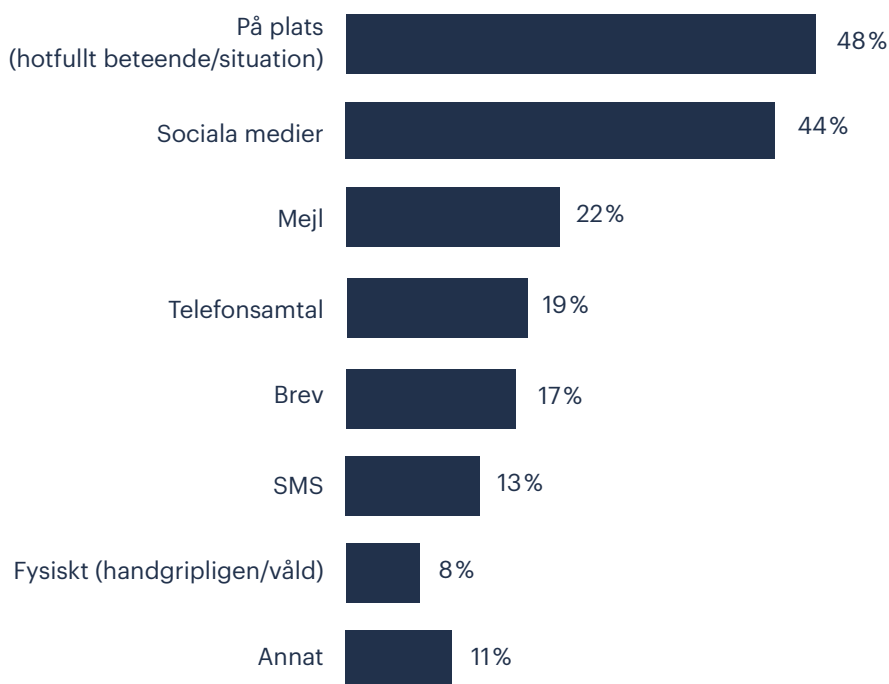
Näthat och lagstiftning

I lagens mening gäller samma regler på internet som i andra sammanhang i det vanliga livet. Brotten inbegriper till exempel olaga hot, ofredande, förolämpning, förtal och hets mot folkgrupp.

Men ofta är brott i sociala medier svåra att rapportera och få personer fällda för. Det beror bland annat på att till exempel förolämpning och förtal inte faller under allmänt åtal och därmed inte innebär en förundersökning som de flesta andra brott. (Polisen, 2019)

Få polisanmälningar

Enligt LSU (2020) har 46 procent av de förtroendevalda i Sveriges ungdomsföreningar utsatts för hat eller hot i någon form. Men endast drygt 20 procent har polisanmält, vilket ofta beror på uppgivenhet eller rädsla, en tro att inget ändå kommer att hända.

Hur och var utsattes du och/eller andra i organisationen för hat och/eller hot? Flera svar möjliga. (Bas: 63)

KONSEKVENSN: TYSTNAD, MOTSTÅND ELLER ANPASSNING

Hatet och hoten får ofta allvarliga konsekvenser, såväl för den enskilde individen som för organisationen i fråga. Liksom för samhället som helhet, där demokratin påverkas negativt genom att viktiga röster tystnar.

Otrygghet och minskat engagemang

En vanlig följd av hat och hot är att den enskilde individen upplever en otrygghet, en rädsla eller ett dåligt mående i vardagen, med minskad lust till fortsatt engagemang som slutlig konsekvens.

Engagemang att kämpa för

Medan vissa tappar lust och mod att fortsätta sitt ideella engagemang kan andra få en ökad övertygelse om att engagemanget är viktigt och gör skillnad. Här utgör hatet och hoten en slags bekräftelse på att engagemanget har ett värde

och behövs. Detta ökade engagemang kan också sprida sig vidare och få andra att engagera sig.

Civilsamhället tystnar

Enligt en artikel i SvD (2021-08-30) väljer två av tre svenskar tystnad online, av rädsla för att bli utsatta för hat och hot. Men hatet och hoten påverkar inte bara på individnivå, bland volontärer och medlemmar, förtroendevalda och ordföranden, utan slår också bredare mot hela organisationer och ideella verksamheter. Enligt MUCF (2021) har till exempel ungefär en av fyra opinionsbildande organisationer avstått från att driva viss verksamhet eller uttrycka en åsikt av rädsla för hot och hat. Och enligt LSU (2020) avstår 14 procent av organisationerna från att utföra vissa aktiviteter för att minska risken för att utsättas för hat och hot. 25 procent anpassar sina verksamheter i någon form för att minska utsattheten.

Blivit lite mera otrygg, och tillfälligt var engagemanget inte värt risken mot hälsa och liv.

Ibland krävs att aktivt ta paus från sociala medier för att inte "gå under". Undrar var allt detta hat kommer ifrån? Rädd för att utvecklingen inte går att vända.

Har blivit starkt ifrågasatt och ogillad och har blivit kallad massa öknamn, på grund av mitt engagemang kring klimatfrågan och fenomenet får mig bara att vilja kämpa mer.

Jag har blivit mer medveten om hur lite min övertygelse betyder för andra människor. Därför blir jag inte upprörd om människor går emot mig. Jag är tacksam för rätten att få säga min sak. Det är allt som jag begär av mig själv och av andra.

Jag har blivit varnad av kollegor att jag borde "tona ner mig" och tänka på min karriär. Ingen vill samarbeta med "bråkiga" kvinnor. Att jag dessutom har invandrarbakgrund gör ju saken inte bättre direkt.

RUTINER FÖR ATT BEMÖTA OCH HANTERA HAT OCH HOT

Endast 22 procent av de ideellt engagerade har kännedom om organisationens rutiner och handlingsplaner för att bemöta och hantera hat och hot. Sex procent känner till att rutiner existerar men har inte tagit del av dem. 15 procent anger att det utifrån deras vetskap saknas rutiner inom organisationen för att hantera hat och hot – och hela 57 procent svarar att de inte vet.

Rutiner saknas i många organisationer

Samtidigt uppger 55 procent av volontärsamordnarna, som jobbar inom ideella organisationer, att det faktiskt finns rutiner och arbetsätt för att hantera hat och hot. Sådana rutiner tycks vara mer vanliga i organisationer som har varit utsatta. Samtidigt uppger hela 46 procent att det generellt sett saknas sådana rutiner och arbetsätt, eller att de inte har kännedom om detta, även om organisationen kan ha krisplaner av olika slag.

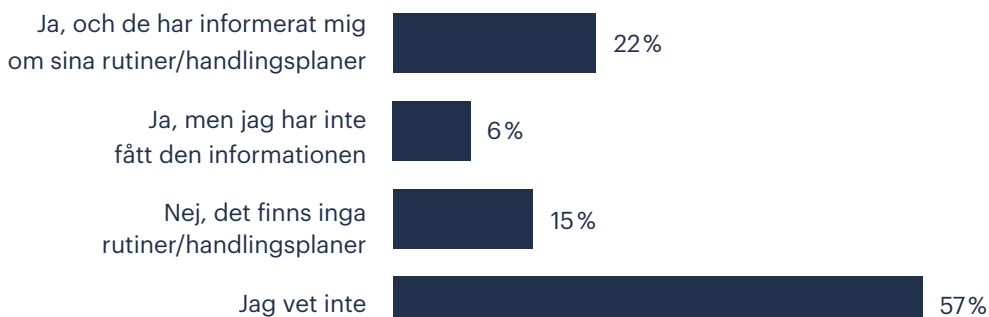
Informations- och kunskapsglapp

Det finns alltså ett informations- och kunskapsglapp här, ett behov av att bygga upp mer trygghet och stödrutiner inom organisationen för att kunna bemöta och hantera hat och hot på ett relevant och bra sätt. Detta ansvar bör ligga hos organisationen, inte hos den enskilde individen.

Organisationer behöver stöd

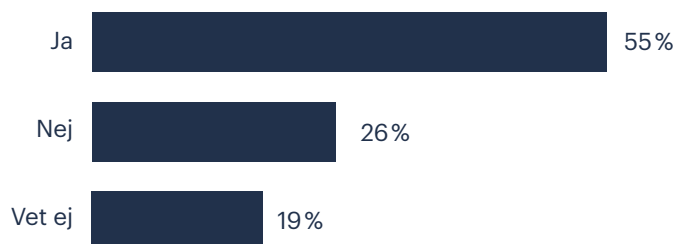
Rutiner och andra förebyggande åtgärder är ett viktigt redskap för att skapa trygghet för de engagerade i organisationen. Är vi förberedda vet vi vilka steg vi kan ta om vi drabbas av hat eller hot. Men att bygga upp rutiner och arbetsätt för hantering av hat och hot kommer inte utan ansträngning. Här kan det finnas behov av externt stöd för utveckling av rutiner och processer, därtill tid och resurser för att informera och utbilda internt kring frågan som del i ett förebyggande arbete.

FRÅGA TILL IDEELLT ENGAGERAD

Har organisationen rutiner/handlingsplaner för att bemöta hat och/eller hot? (Bas: 219)

FRÅGA TILL VOLONTÄRSAMORDNARE I IDEELL ORGANISATION

Har ni rutiner/arbetsätt för att bemöta hat och/eller hot? (Bas: 244)

Vi har stöd digitalt och har arbetat fram en säkerhetsrutin, där exempelvis volontärer är anonyma gentemot de stödsökande. Vi har tydliga riktlinjer för vad som är okej och hur de kan hantera "troll".

Vår förening har en krisplan för evenemang och om någon skulle bli utsatt. Vi ger utbildningar för volontärer om säkerhet och rutiner, dessutom har vi en krisgrupp och incidentrapporter, både interna och externa.

Det tar tid att skapa rutiner, så behöver både tid och engagemang för dessa frågor inom organisationen. Det är svårt att få folk att stå upp – så det behövs mod.

Det kan skapa en otrygghet att få veta hur mycket en kan bli utsatt. Målet är att en ska vara trygg och veta att det finns riktlinjer för hur en ska agera i en sådan situation. Viktigt att det framgår att det finns en beredskap och att den går att nå för alla berörda.

Lyssna på volontärers upplevelse och visa volontärer att deras upplevelser tas på allvar. Att det är nolltolerans mot hot och hat. Visa att man värnar om volontärers engagemang.

Några tips till din organisation

FÖREBYGGANDE ARBETE

Många som arbetar inom ideella verksamheter med utåtriktade aktiviteter möter någon gång situationer som upplevs som hotfulla, till exempel där hat eller hot om våld förekommer.

Problemet med hat och hot är komplext och det behövs olika typer av insatser. Det förebyggande, demokratiutvecklande arbetet behöver ske i alla delar av samhället, i skolor och på arbetsplatser, inom politiken, av myndigheter och med lagstiftningens hjälp.

Kapacitet och systematiskt arbete

En viktig del i detta förebyggande arbetet mot hat och hot inom just civilsamhället är att bygga upp en kapacitet att kunna bemöta och hantera hotfulla situationer av olika slag. Det är ett systematiskt arbete som primärt handlar om förberedelser och

rutiner, med syfte att skapa ökad trygghet såväl inom organisationen som hos den enskilde individen inför och under situationer av utsatthet.

Rutiner för riskbedömning och krishantering

Metoder och rutiner för bemötande och hantering av hat och hot kan utgöras av styrdokument av olika slag, såsom riskmatriser (se exempel nedan), beredskapsplaner och krishanteringsstrategier.

Dessa styrdokument bör bland annat innehålla en listning av riskfaktorer, riskbedömningar och relaterade åtgärder för att motverka eller minska riskerna. Här bör också listas tydliga rutiner för konkreta krissituationer, det vill säga möjliga åtgärder då organisationen eller individen utsätts för reella hat och hot. Samt rutiner för såväl internutbildningar som uppföljning efter en kris.

Risikfaktor (exempel)	Risikbedömning	Åtgärd
Hat riktat mot enskild person	Drabbar sannolikt talespersoner och ordföranden i högre grad, men alla kan drabbas.	Kolla av hur personen mår och erbjud stöd. Ha beredskap för att ta över personens mejl, telefon eller sociala medier om det behövs.
Hatiska kommentarer i sociala medier	Hög risk i samband med "känsliga" inlägg i sociala medier, vid battartiklar eller när en fråga som vi arbetar med blossar upp i debatten.	Skapa en plan för att hantera och upptäcka hat i våra sociala medier. Hantera de hatiska kommentarerna utifrån rutin för att hantera hat och hot i sociala medier.
Vådsamt beteende eller hot om våld i samband med ideell insats	Låg	Se över vilka risker för hot och våld som finns i organisationen. Utbilda i hur vi kan agera vid hot om våld eller konkreta våldssituationer. Undvik att vara ensam. Ha rutin för att påkalla hjälp.

NÄR HATET OCH HOTEN KOMMER

Hat och hot kan vara av många olika slag och kan påverka en individ på olika sätt. Varje individ har dessutom olika gränser för upplevd otrygghet. Någon kan känna sig otrygg av en negativ kommentar i sociala medier medan någon annan

påverkas först då det förekommit smutskastning eller grövre hat och hot under en längre tid. På nästa sida ges några olika tips på strategier vid utsatthet – för såväl individen som organisationen. Samt betydelsen av att polisanmäla.

EXEMPEL PÅ STRATEGIER INOM ORGANISATIONEN

Prata med varandra!

Genom att berätta för andra vad du utsatts för blir känslan av ensamhet mindre. Tillsammans kan vi förhindra att hat och hot normaliseras.

Dela på ansvaret!

Den som utsätts har ofta en utåtriktad roll – eller flera roller – i organisationen. Försök dela upp arbetsansvar och roller under perioder då organisationen riskerar att bli utsatt för hat och hot.

Stötta den utsatta!

Den som blir utsatt behöver känna stöd från organisationen. Fråga hur personen mår och vilket

stöd personen behöver för att hantera situationen praktiskt och känslomässigt. Fråga hellre en gång för mycket. Ingen ska behöva bära utsattheten själv.

Lär av varandra!

Det finns många organisationer och ideellt engagerade med kunskap och erfarenheter kring hat och hot. Nätverka, prata med andra och lyssna på deras tips och råd.

Polisanmäl!

En anmälan är ett viktigt steg för att förbättra myndigheternas kunskap och för att öka resurserna för att motverka hat och hot brott.

Källa: "Vi sluter oss inåt – en kartläggning av hat och hot mot Sveriges ungdomsrörelse". LSU, 2020

EXEMPEL PÅ STRATEGIER FÖR INDIVIDEN

När du talar

- Använd ett lugnt, neutralt och professionellt tonfall
- Använda korta meningar
- Undvik att kommendera eller ge order
- Provocera inte

När du lyssnar

- Ge personen tid att tala
- Undvik att kommendera eller angripa
- Om du kan, spara all information om hotet

När du bemöter den hotande personen

- Försök behålla fattningen
- Visa att du respekterar motparten som person
- Var ödmjuk men målmedveten

Vid hot på nätet

- Ta en skärmdump/skärbild
- Ta bort material som strider mot era regler
- Besluta om ni ska bemöta kommentarer eller stänga ned kommentatorsfunktionen helt

Källa: Röda Korset, 2015

Polisanmäl hat och hot!

Polisen uppmanar den som drabbas av hot och trakasserier på nätet att polisanmäla, även om man är osäker på om det som har hänt är ett brott. Man bör polisanmäla snabbt, då blir det lättare för polisen att utreda.

Man bör även spara bevisen. Skriv inte bara ut på papper, utan spara även digitalt. Trots att det kan kännas jobbigt att ha kvar ett hotfullt meddelande är det viktigt att inte radera mejlet eller inlägget.

Ta skärmdumpar så du har bilder, kommentarer eller inlägg sparade även om de skulle raderas. Du kan också be någon annan att titta på originalet, så att personen, om ärendet går till rättegång, kan vittna om att skärmdumpen inte är manipulerad.

Om någon har skrivit något dumt om dig kan du be dem att ta bort det. För att få bort kränkande material från nätet ska du vända dig direkt till nät-tjänsten som har missbrukats. Det kan också leda till att personen som har hotat dig blir avstängd.

Källa: Polisen

Resurser och källor

Näthatshjälpen

Näthatshjälpen är skapad och drivs av jämlikhetsstiftelsen Make Equal och finns till för dig som utsätts eller ser andra utsättas för näthat. Det är också till för civilsamhällets organisationer så att de kan få stöd och hjälp i det förebyggande arbetet. <https://nathatshjalpen.se>

Näthatsgranskaren

Näthatsgranskaren är en partipolitiskt obunden förening som arbetar för att minska hatbrott och kränkningar och hatbrott på nätet. <https://naethatsgranskaren.se>

Brottsoffermyndigheten – Tystna inte

Samlade berättelser från journalister, politiker och debattörer som utsatts för brott. Medicinsk information om hur du kan reagera om du utsatts för hat och hotbrott. www.tystnainte.se

SKR – “Hot, hat, våld mot förtroendevalda”

Sveriges kommuner och regioner (SKR) sprider kunskap och utbildar förtroendevalda samt utvecklar det förebyggande arbetet mot hot, hat och våld. SKR samarbetar med kommuner, regioner och andra aktörer för att ta fram förslag till åtgärder för att värna det demokratiska samtalet. www.skr.se

Forum – “Demokrati i ögonhöjd” (2020)

Skrift innehållande stöd till föreningsledare i att bemöta antidemokratiska uttryck, stärka organisationens demokratiska kultur och hantera hot och hat. <https://socialforum.se/civilsamhallet-har-verktygen-for-att-starka-demokratin/>

LSU – “Vi sluter oss inåt” (2020)

En kartläggning av hat och hot mot Sveriges ungdomsrörelse. <https://lsu.se/nyhet/rapport-hat-och-hot/>

NYSTA – “Vidga det demokratiska utrymmet” (2021)

En rapport om civilsamhällets förslag till åtgärder för en starkare demokrati. <https://nysta.nu/v-rt-material/delrapport-vidga-det-demokratiska-utrymmet>

MUCF – “Hot och hat bland ideella föreningar” (2021)

Kortrapport från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) som lyfter fram ny kunskap kring hot och hat mot ideella föreningar och konsekvenserna därav. <https://www.mucf.se/publikationer/hot-och-hat-bland-ideella-foreningar>

Civil Right Defenders – “När samhället tystnar” (2019)

En rapport om hot och hat mot oberoende opinionsbildare i det svenska civilsamhället. www.crd.org

Polisen – “Näthat – lagar och fakta”

Beskrivning av näthat samt hänvisning till lagstiftning. <https://polisen.se/lagar-och-regler/lagar-och-fakta-om-brott/it-relaterade-brott/nathat/>

Svenska Dagbladet – “Rädsla för hat blir digital munkavle” (2021-08-30)

Artikel om att två av tre svenskar håller tyst online av rädsla för att bli utsatta för näthat, enligt en undersökning från Insight Intelligence. <https://www.svd.se/radsla-for-hat-blir-digital-munkavle>

Ett varmt tack till alla som svarat på våra enkäter, deltagit i våra intervjuer, seminarier eller på andra sätt bidragit med sina erfarenheter av hat och hot inom ideellt engagemang. Era perspektiv och ert engagemang är otroligt viktigt.

Vi vill också rikta ett varmt tack till LSU, Tamam och Civil Right Defenders som deltagit i referensgruppen. Tack för spännande samtal och inspel, era bidrag till projektet har varit oundgängliga.

Välkommen att kontakta oss på 08-241400 eller info@volontarbyran.org.
Besök oss på www.volontarbyran.org.

Volontärbyrå hjälper människor och ideella organisationer att hitta varandra och gör det enkelt att engagera sig ideellt. Volontärbyrå förmedlar volontäruppdrag från organisationer över hela Sverige och utbildar och stödjer föreningar i frågor om ideellt engagemang.

Volontärbyrå har funnits sedan 2002 och är en ideell verksamhet inom intresseorganisationen Forum — idéburna organisationer med social inriktning. Forum verkar för ett samhälle där ett starkt ideellt engagemang och självständiga idéburna organisationer har goda förutsättningar att bidra till och utveckla vårt samhälle, demokrati och välfärd.